

Opublikowano na *Kultura* (<https://kultura.gliwice.eu>)

[Strona główna](#) > „Industria jest kobietą”

„Industria jest kobietą”

Dodano: 30.05.2018 / [pdf](#) ^[1]

Tematyka wydarzenia:

przemysłowe warsztaty

Organizator:

Muzeum w Gliwicach

Muzeum w Gliwicach zaprasza w ramach Industriady do dwóch swoich obiektów: Oddziału Odlewnictwa Artystycznego i Radiostacji Gliwice. W Oddziale Odlewnictwa Artystycznego przeniesiemy się do XIX wieku i opowiemy o kobietach w dobie industrializacji.

Skupimy się na odlewach artystycznych pochodzących z Królewskiej Odlewni Żelaza przedstawiających mityczne boginie, królową, księżniczki oraz artystki. Zaprezentujemy również odlewy dedykowane kobietom: misterną biżuterię żeliwną oraz galanterię, która była ozdobą niejednego salonu kobiecego. W tym dniu będziemy mogli spotkać XIX-wieczne elegantki – żony, córki i wnuczki wielkich przemysłowców, artystów i modelarzy związanych z gliwicką odlewnią z oraz wysłuchać opowieści dotyczącej mody kobiecej obowiązującej w tej epoce.

Chętni będą mogli wykonać replikę żeliwnej biżuterii i ozdobić medaliony z wizerunkami kobiet. Warto też odwiedzić Radiostację, której smukła, modrzewiowa wieża jest prawdziwą damę gliwickiego pejzażu. Bohaterkami Industriady w budynkach Radiostacji będą m.in. Gloria, Nora i Saba – dawne odbiorniki radiowe.

Dla najmłodszych przygotowaliśmy warsztaty – radiowe i konstruktorskie – a dla wszystkich zafascynowanych nauką elektryzujące pokazy.

Pełny program wydarzeń na stronie www.industriada.pl ^[2].

Oddział Odlewnictwa Artystycznego ^[3]

• **godz. 12.00-18.00**

„Słusznie słyną dziś Gliwice...” - indywidualne zwiedzanie wystawy stałej

Na wystawie „Słusznie słyną dziś Gliwice....” w Oddziale Odlewnictwa Artystycznego Muzeum w Gliwicach znajdują się wyjątkowo bogate zbiory odlewów artystycznych powstałych w Królewskiej Odlewni Żelaza. Wśród kilkuset eksponatów przeważają XIX-wieczne odlewy z żeliwa.

Wystawa nie jest tradycyjną muzealną ekspozycją – jej centrum tworzą cztery kubiki, z których każdy poświęcony jest odrębnej tematyce: zwiedzający mogą zajrzeć do ich wnętrza, gdzie za pośrednictwem prezentacji multimedialnych oraz dzięki samym eksponatom zapoznają się z poszczególnymi tematami. Zwiedzanie ekspozycji jest swego rodzaju wyprawą do innego świata, innego czasu i przestrzeni: dawnych zakładów przemysłowych, dawnych Gliwic i Śląska, dawnego stylu życia.

• **godz. 12.30-13.30, 15.30-16.30**

„Boginie, królowe, księżniczki i artystki. Wizerunki kobiet w odlewach artystycznych Królewskiej Odlewni Żelaza” - oprowadzanie po wystawie stałej

W zbiorach Muzeum w Gliwicach znajdują się żeliwne medaliony, na których sportretowane zostały kobiety znane w ówczesnej XIX-wiecznej Europie, m.in.: Królowa Luiza, księżniczka Elżbieta Ludwika oraz śpiewaczka Angelika Catalani.

Ciekawostką są przedstawienia starożytnych, mitycznych bogini z elementami typowymi dla symboliki XIX-wiecznego przemysłu. Na brązowanej żeliwnej paterze ukazana jest postać bogini Ateny w mitologicznej scenie „Sądu Parysa”, która kreśli koła zębate na piasku. Mowa będzie również o rzeźbie z nagrobka gliwickiego przemysłowca Wilhelma Hegenscheidta, uznanej za alegorię Industrii, przedstawiającej jedną z mitycznych Mojr Kloto, u której stóp znajduje się koło zębate (obiekt znajduje się na terenie GZUT SA).

Po wystawie stałej oprowadzać będzie Jolanta Wnuk – historyk sztuki, kustosz Muzeum w Gliwicach.

W oprowadzaniu może wziąć udział pierwszych 40 osób, które się zgłoszą.

• **godz. 14.00-15.00, 17.00-18.00**

**„Z myślą o kobietach: żeliwna biżuteria, galanteria, a nawet... garnki -
wyroby Królewskiej Odlewni Żelaza” - oprowadzanie po wystawie stałej**

Z myślą o płci pięknej w gliwickiej giserni od początku XIX wieku wytwarzane były żeliwne bransolety, kolczyki, brosze, naszyjniki, grzebienie, a także diademy. Jednakże dopiero patriotyczny apel księżniczki Marianny („Złoto dałam za żelazo”), nawołujący do zastępowania kosztownej biżuterii żeliwnymi ozdobami, dał początek modzie na tą czarną biżuterię.

Osobną gamę produktów odlewni stanowiła galanteria, czyli przedmioty o funkcjach ozdobno-użytkowych. To właśnie żeliwne wieszaki na biżuterię, stojaki na flakony, ozdobne talerze i patery, oprawy luster, szkatułki, poduszeczki na igły i inne bibeloty używane były przede wszystkim przez kobiety i niejednokrotnie stanowiły ozdobę buduarów i salonów.

Do masowo produkowanych w gliwickiej odlewni należały żeliwne wyroby kuchenne, m.in.: garnki, moździerze, rondle, patelnie, kociołki, dzbanki oraz tygielki, które w owym czasie stanowiły wyposażenie wielu gospodarstw domowych.

Po wystawie stałej oprowadzać będzie Anna Kwiecień – historyk sztuki, starszy kustosz Muzeum w Gliwicach, autorka scenariusza wystawy stałej.

W oprowadzaniu może wziąć udział pierwsze 40 osób, które się zgłoszą.

• **godz. 12.00-18.00**

**„XIX wieczne elegantki - żony, córki i wnuczki przemysłowców, artystów
i modelarzy związanych z gliwicką odlewnią z wizytą w Oddziale
Odlewnictwa Artystycznego”**

W Oddziale Odlewnictwa Artystycznego pojawią się goście z przeszłości: żony, córki i wnuczki XIX-wiecznych gliwickich przemysłowców oraz artystów, modelarzy Królewskiej Odlewni Żelaza. Przez cały dzień elegantki przechadzać się będą w stylowych sukniach ozdobionych „żeliwną” biżuterią. Damy te uwielbiają pozować do zdjęć i są bardzo rozmowne. Z chęcią opowiedzą, jak wygląda ich codzienne życie.

• **godz. 13.00-13.45**

„Nie tylko krynolina” – opowieść o kobiecej modzie w XIX w.

Podczas wykładu i prezentacji przedstawione zostaną zmieniające się style w kobiecej modzie w XIX wieku. Prelekcję poprowadzi Joanna Puchalik – historyk Muzeum w Gliwicach, członek Stowarzyszenia Rekonstrukcji Historycznej i Kostiumingu „Krynolina”.

W wykładzie może uczestniczyć 50 osób.

• **godz. 15.30-17.30**

»Jak zrobić „żeliwną” bransoletkę?« - warsztaty z wykorzystaniem replik XIX -wiecznej biżuterii.

Żeliwna biżuteria stała się modna na początku XIX w. Gliwicka odlewnia słynęła z produkcji misternych bransolet, kolczyków, brosz, naszyjników, a nawet diademów – wiele z nich można obejrzeć na wystawie stałej. Uczestnicy warsztatów wykonają bransoletkę wykorzystując gipsowe repliki gemm, które następnie sami oprawią i połączą przy pomocy łańcuszków, uzyskując kopię XIX-wiecznej biżuterii.

Warsztaty poprowadzi Joanna Puchalik - historyk Muzeum w Gliwicach, członek Stowarzyszenia Rekonstrukcji Historycznej i Kostiumingu „Krynolina”.

Warsztaty przeznaczona są dla dzieci od lat 9, młodzieży i osób dorosłych. Warsztaty będą trwać aż do wyczerpania się materiałów. Jednocześnie w warsztatach może wziąć udział 30 osób.

• **godz. 12.00-18.00**

„Malowanie replik żeliwnych medalionów z wizerunkami kobiet” - warsztaty

Wszyscy chętni przez cały dzień będą mogli malować gipsowe repliki żeliwnych medalionów z wizerunkami królowych, księżniczek oraz artystek znanych w XIX wieku.

Warsztaty przeznaczone dla dzieci w wieku od 3 lat, młodzieży i osób dorosłych. Warsztaty będą trwać aż do wyczerpania się materiałów. Jednocześnie w warsztatach może wziąć udział 30 osób.

Radiostacja ^[4]

Budynek stacji radiowej

- **godz. 12.00-18.00**

Radiostacja Gliwice - indywidualne zwiedzanie wnętrza budynku stacji radiowej

Radiostacja Gliwice to kompleks obiektów oddanych do użytku w 1935 r., który składa się z drewnianej wieży antenowej, budynku stacji radiowej oraz dwóch budynków mieszkalnych. Obecnie w budynku stacji radiowej znajduje się oddział Muzeum w Gliwicach ^[5], w którym można oglądać oryginalne urządzenia radiowe, w tym średniofalowy nadajnik o mocy 8 kW. Szczególną atrakcją kompleksu jest wieża antenowa zbudowana z drewna modrzewiowego, skręcona przy pomocy 16 tys. mosiężnych śrub. Wieża antenowa ma 111 m wysokości i jest najwyższą drewnianą konstrukcją w Europie.

Radiostacja gliwicka jest znana na całym świecie za sprawą sfingowanego napadu tzw. prowokacji gliwickiej, która miała miejsce 31 sierpnia 1939 r. Incydent ten był pretekstem do ataku Niemiec na Polskę i rozpoczęcia II wojny światowej.

Sala nadajnika

- **godz. 13.00, 14.30, 16.00**

„Co słyszać w radiu?” - warsztaty dla dzieci

Zajęcia w formie zabawy przybliżą dzieciom tematykę słuchu, dźwięku oraz zasad funkcjonowania radia. W warsztatach aktywny udział bierze także opiekun, który wraz z dzieckiem uczestniczy w nagraniu wiersza. Na pamiątkę uczestnicy warsztatów otrzymają drogą e-mailową zmontowaną i oprawioną dźwiękowo wspólną pracę.

Warsztaty poprowadzi Łukasz Tura - dziennikarz radiowy, który na co dzień zajmuje się edukacją medialną dzieci i młodzieży.

Warsztaty przeznaczone dla dzieci w wieku około 5-8 lat. W warsztacie może wziąć udział: 15 dzieci i opiekun każdego dziecka, czyli łącznie 30 osób. Warsztaty trwają 30 minut. Udział w warsztatach weźmie pierwszych 15. dzieci z opiekunami, którzy zgłoszą się u prowadzącego warsztaty.

Maszynownia

• **godz. 12.00 - 18.00**

„Magiczne oko” - wystawa zabytkowych radioodbiorników

Na początku lat 20. XX w. doskonale wiadomo było jak niezwykła jest siła oddziaływania radia. W tamtym czasie powszechnie używane były odbiorniki detektorowe o niskim standardzie, na zakup odbiornika lepszej jakości mogli sobie pozwolić tylko zamożni. Jednakże postęp w dziedzinie radiofonii sprawił, że do masowej produkcji radioodbiorników wprowadzane były stopniowo nowe rozwiązania techniczne. W 1935 r. po raz pierwszy zastosowano elektronowy wskaźnik strojenia, znany pod popularną nazwą „magiczne oko”.

Retro radioodbiorniki zadziwiają współczesnych - wiele z nich posiada żeńskie nazwy, a nawet kobiece imiona. Zazwyczaj odbiorniki radiowe noszą nazwy firmowe, jak: Ika, Saba, Nora z dodatkiem numeru oznaczającego kolejny model. Tylko niektórzy producenci nadawali odbiornikom radiowym oryginalną nazwę. Dobrym tego przykładem są retro radioodbiorniki firmy Elektrit, z których każdy model posiada swoją nazwę: Opera, Patria, Gloria, Viktoria i Eroika.

• **12.30, 14.30, 15.30, 16.30**

„Opowieść o zabytkowych radioodbiornikach”

O zabytkowych radioodbiornikach, z których wiele nosiło żeńskie nazwy, a nawet kobiece imiona, opowiadać będzie kolekcjoner Eugeniusz Szczygiał.

• **12.00, 14.00, 16.00**

„Uwaga! Tu Gliwice” - projekcje filmu

„Uwaga! Tu Gliwice” to film dokumentalny Teresy Kudyby rekonstruuujący wydarzenia tzw. prowokacji gliwickiej. 31 sierpnia 1939 roku o godz. 20.00 do niemieckiej radiostacji w Gliwicach wtargnęła grupa uzbrojonych esesmanów w ubraniach cywilnych, udających powstańców śląskich. Mieli nadać w świat wiadomość, że Radiostacja Gliwice została zajęta przez Polskę. Ta informacja wprawdzie nie poszła w eter, ale propaganda III Rzeszy parę godzin później nadała oficjalne komunikaty radiowe i prasowe, że oto Polska poprzez prowokacyjne incydenty przygraniczne i atak powstańców na niemiecką radiostację wszczęła konflikt na Górnym Śląsku. Pod tym pretekstem następnego dnia Niemcy napadły na Polskę.

Projekcja dla 50 osób. Film przeznaczony jest dla osób powyżej 9 roku życia.

Plener

• godz. 13.00-18.00

„Nie do wiary” - pokaz doświadczeń: elektryczność, magnetyzm i fale elektromagnetyczne wokół nas

Pokaz doświadczeń naukowych przeprowadzi stowarzyszenie Niezależna Grupa Popularyzatorów Nauki Eksperymentatorzy.

Bez ograniczeń wiekowych.

• 16.00 -17.00

„Budujemy wieżę” - warsztaty dla dzieci

Warsztaty konstruktorskie dla dzieci, które z kartonowych klocków złożą, a następnie pomalują wieżę Radiostacji.

W warsztatach udział weźmie pierwszych 30 dzieci, które zgłoszą się u prowadzącego warsztaty.

• godz. 12.00-18.00

„Radiostacja w szczegółach”

Podczas Industriady dostępna będzie mapka ze zdjęciami i opisem dziesięciu zabytkowych obiektów znajdujących się na terenie kompleksu Radiostacji.

Miejsce wydarzenia:

Oddziały Muzeum w Gliwicach

Czas wydarzenia:

sobota, Czerwiec 9, 2018 - 12:00

Kategorie wydarzenia:

[Kulturalne](#) [6]

[Festiwal](#) [7]

[Film](#) [8]

[Warsztaty](#) [9]

[Wykład](#) [10]

[Wystawa](#) [11]

© 2017 [UM Gliwice](#) – Wszelkie prawa zastrzeżone

Miejski Serwis Internetowy Gliwice ISSN 1734-5480 Projekt i realizacja:

Źródłowy URL: <https://kultura.gliwice.eu/wydarzenia/kulturalne-festiwal-film-warsztaty-wyklad-wystawa/2018-06-09/industria-jest-kobieta>